



HANDLÄGGARE/ENHET
Arbetslivsenheten
Joa Bergold

DATUM
2016-02-08

DIARIENUMMER
20150469

ERT DATUM
[F 11 Datum]

ER REFERENS
S2015/07312/FST

Socialdepartementet
103 33 STOCKHOLM

Förslag till LOs remissyttrande över Slopad jämställdhetsbonus, Ds 2015:55

Landsorganisationen har tagit del av utredningen och lämnar följande yttrande.

LOs ställningstagande

LO ställer sig positiv till förslaget.

Jämställdhetsbonusen i föräldraförsäkringen

En grundförutsättning för en god samhällsekonomi samt social stabilitet och utveckling är alla individers möjlighet till egen försörjning. Det innebär bland annat att våra socialförsäkringssystem, inklusive föräldraförsäkringen, i huvudsak bör bygga på en inkomstbortfallsprincip knuten till den enskilda. I praktiken lever föräldraförsäkringen inte upp till dessa förutsättningar. Dagens uttag av föräldrapenning är långt ifrån jämställt. Det ojämslällda uttaget får flera effekter, bland annat påverkar det uppdelningen av hem- och omsorgsarbete som innebär en ökad arbetsbörda för kvinnor, samt att kvinnor i högre grad än män arbetar deltid i syfte att finna balans mellan familjeliv och arbetsliv. Det ojämslällda uttaget får därför också effekter på kvinnors och mäns arbetsmarknadssituation genom att kvinnor får en sämre löneutveckling samt sämre karriärmöjligheter och därmed lägre inkomster än män, både på kort och på lång sikt. Nuvarande fördelning av uttag kan också leda till att män får sämre förståelse från arbetsgivare när de vill vara föräldralediga under längre perioder. Detta på en arbetsmarknad där

POSTADRESS 105 53 Stockholm
BESÖKSADRESS Barnhusgatan 18
TELEFON 08-796 25 00 TELEFAX 08-24 52 28
E-POST mailbox@lo.se HEMSIDA www.lo.se
ORGANISATIONSNUMMER 802001-9769
BANKGIRO 368-4834 PLUSGIRO 8 50-8

Landsorganisationen i Sverige

arbetsvillkor för kvinnor respektive män på många andra sätt redan skiljer sig åt. Föräldraförsäkringens konstruktion är alltså ett av flera nödvändiga sätt att påverka kvinnors ställning på arbetsmarknaden.

Jämställdhetsbonusen infördes för att stärka drivkrafterna hos föräldrar att dela föräldraledighet och föräldrapenning mer jämställt. Rent principiellt strider ett bonussystem inom föräldraförsäkringen mot grundtanken med ett allmänt inkomstrelaterat socialförsäkringssystem. Det innebär belöningar för de individer som följer önskade beteenden, istället för ett enhetligt och överskådligt regelverk som medborgare och arbetsgivare har att förhålla sig till. Bonussystemet innebär också att ansvaret för att förändra ojämställda strukturer och förhållanden flyttas närmare individen istället för närmare arbetsgivare och arbetsplatser.

Jämställdhetsbonusen har varit i kraft sedan år 2008. Sedan dess har reglerna för uttag förenklats för att ytterligare bidra till ett mer jämställt uttag av föräldrapenning. Men precis som utredningen påpekar har flera utvärderingar visat att systemet med jämställdhetsbonusen är en ineffektiv metod för att bidra till ett mer jämställt uttag och att systemet inte påverkat föräldrars fördelning av föräldraledighet och föräldrapenning i nämnvärd utsträckning. De belopp som utbetalas varje år går i huvudsak till de föräldrar som även utan bonusen skulle delat föräldrapenning och föräldraledighet mer lika. Det krävs alltså andra insatser för en ökad jämställdhet inom föräldraförsäkringen varför LO välkomnar regeringens planerade översyn av försäkringen.

Mot denna bakgrund tillstyrker LO förslaget att avskaffa jämställdhetsbonusen.

Med hälsning
Landsorganisationen i Sverige

Karl-Petter Thorwaldsson

Joa Bergold